AAN DE RAAD

Datum opgesteld	31 mei 2022	**Behandelend ambtenaar**	E. van der Woude F. Brander
Datum agendering	7 juli 2022	**E-mailadres**	
Onderwerp	Aanvraag financiële middelen onderzoek energielandschap	**Telefoonnummer**	
Portefeuillehouder	Jan Dijkstra		

Samenvatting

Na zorgvuldige voorbereiding heeft uw gemeenteraad op 28 oktober 2021 ingestemd met het voorstel om op basis van de notitie kaders en bouwstenen een onderzoek uit te voeren naar de haalbaarheid (draagvlak en uitvoerbaarheid) van een energielandschap. Eerste stap in het vervolgproces was het opstellen van een plan van een aanpak voor de onderzoeksfase. Deze ligt nu voor ter vaststelling. Bij het opstellen van het plan van aanpak is gebleken dat de onderzoeken meer geld kosten dan verwacht. De middelen die beschikbaar zijn binnen bestaand budget zijn niet voldoende. Via de Meicirculaire gemeentefonds komt er naar alle waarschijnlijkheid extra geld naar gemeenten toe voor projecten en beleid op het gebied van energie- en warmtetransitie. Dit bedrag kan niet volledig naar het energielandschap gaan omdat er ook op het gebied van de Warmtetransitie uitgaven gedaan moeten worden. Vandaar dat we een beroep doen op de raad om aanvullende middelen beschikbaar te stellen

Voorstel

1. Vaststellen van het plan van aanpak voor het onderzoek naar het energielandschap.
2. In te stemmen met het voorstel om €50.000 beschikbaar te stellen voor de uitvoering van het onderzoek ten laste van de algemene reserve.

Inleiding
Na zorgvuldige voorbereiding heeft uw gemeenteraad op 28 oktober 2021 ingestemd met het voorstel om op basis van de notitie kaders en bouwstenen een onderzoek uit te voeren naar de haalbaarheid (draagvlak en uitvoerbaarheid) van een energielandschap. Daarmee is het vervolgproces gestart, waarin het idee van een energielandschap verder wordt vormgegeven in samenwerking met inwoners, ondernemers en andere stakeholders.

Eerste stap in het vervolgproces was het opstellen van een plan van een aanpak voor de onderzoeksfase. Deze ligt nu voor ter vaststelling. Bij het opstellen van het plan van aanpak is gebleken dat de onderzoeken meer geld kosten dan verwacht. De middelen die beschikbaar zijn binnen bestaand budget zijn niet voldoende. Via de Meicirculaire gemeentefonds komt er naar alle waarschijnlijkheid extra geld naar gemeenten toe voor projecten en beleid op het gebied van energie- en warmtetransitie. Dit bedrag kan niet volledig naar het energielandschap gaan omdat er ook op het gebied van de Warmtetransitie uitgaven gedaan moeten worden. Vandaar dat we een beroep doen op de raad om aanvullende middelen beschikbaar te stellen.

Wanneer het onderzoek is afgerond, liggen er scenario's voor waarmee de gemeente in kan spelen op initiatieven uit de markt en ontwikkelingen die mogelijk plaats gaan vinden binnen het beleid van landelijke en provinciale overheden. Concrete initiatieven worden mogelijk wanneer ze aan beleid en binnen de voorwaarden van het energielandschap passen. De raad heeft daar de doorslaggevende stem in.

Tijdens de besluitvorming op 28 oktober 2021 is gecommuniceerd dat in oktober 2022 de resultaten van het onderzoek opgeleverd worden. Tijdens het opstellen van het plan van aanpak is gebleken dat deze planning te ambitieus is. Er is besluitvorming nodig over aanvullende middelen (waarvoor op het nieuwe college is gewacht) en we zien dat met name de inhuur van externe expertise op het technisch vlak voor vertraging zorgt. Hiervoor zijn in het najaar van dit jaar pas weer mogelijkheden. Daarnaast is het belangrijk dat de onderzoeken per thema logisch op elkaar volgen. Het technische deel van het onderzoek is hierin cruciaal. Dit maakt de planning van de onderzoeksfase complex, waardoor afronding in oktober niet haalbaar is. Het streven is om de onderzoeksresultaten in het tweede kwartaal van 2023 ter besluitvorming aan de raad voor te leggen. Op 18 oktober informeren we de raad tijdens een ateliersessie over de stand van zaken.

Motivering
Wanneer de raad instemt met het voorstel gaat het onderzoek van start volgens het plan van aanpak. De financiën voor het onderzoek naar het energielandschap zijn dan rond. In combinatie met bestaande middelen en de verwachte middelen vanuit het Rijk is deze eenmalige bijdrage vanuit de algemene reserve voldoende om het onderzoek te kunnen uitvoeren.

Argumenten

1.1 Het plan van aanpak laat zien hoe het onderzoek naar het Energielandschap vormt krijgt.
In het plan van aanpak wordt op hoofdlijnen beschreven hoe het onderzoek naar de haalbaarheid, het draagvlak en de uitvoerbaarheid van het Energielandschap eruit ziet. In het plan van aanpak is per

onderzoeksthema beschreven welke vragen beantwoord moeten worden. Dit biedt houvast voor de uitvoering van het onderzoek. Op basis van de thema's en onderzoeksvragen kan de nodige expertise van buitenaf worden gevraagd.

2.1 Er zijn onvoldoende middelen beschikbaar
In het raadsvoorstel van 28 oktober hebben we aangegeven dat we, met de wetenschap van toen, voldoende middelen zouden hebben binnen bestaand budget. Uit het plan van aanpak blijkt dat er meer middelen nodig zijn om een gedegen onderzoek te doen. De verwachting is wel dat we voor de zomer nog extra middelen vanuit het Rijk krijgen, maar die moeten ook aangewend worden voor verdere plannen binnen de Warmtetransitie.

2.2 Voor het onderzoek is externe expertise nodig waarvoor aanvullende middelen noodzakelijk zijn. **.**
Om het onderzoek uitvoerig te kunnen doen is het noodzakelijk om expertise in te huren. In het plan van aanpak staat beschreven voor welke thema's deze expertise nodig is. Alleen op deze manier kan er een gedegen en volledig onderzoek worden gedaan, dat resulteert in verschillende scenario's voor het ontwikkelen van een energielandschap.

<u>Kanttekeningen</u>

1.1 Zonder plan van aanpak kan het onderzoek te breed worden.
Zonder plan van aanpak bestaat de kans dat het onderzoek geen duidelijke lijn heeft. Het plan van aanpak geeft richting aan het onderzoek en maakt het onderzoek concreet.

2.1 De onderzoeksfase kost menskracht en middelen terwijl de uitkomsten nog onzeker zijn.
Een onderzoek naar de haalbaarheid, het draagvlak en de uitvoerbaarheid van het Energielandschap zal voor de eigen organisatie tijd en inzet kosten. Daarnaast moeten we expertise inhuren. Na het onderzoek kan de conclusie zijn dat de denkrichting niet haalbaar is of aangepast moet worden. Het verder onderzoeken van de denkrichting is op dit moment dé manier om de ambities concreet te maken. Na de onderzoeksfase is het aan de raad om te besluiten of het energielandschap de juiste weg is om in te slaan.

Analyse
Niet van toepassing.

Alternatieven
Het meest gangbaar is om de financiële middelen voor het onderzoek aan te vragen via de kadernota. Dit betekent dat de uiteindelijke beslissing over het beschikbaar stellen van de extra middelen plaatsvindt in de begrotingsvergadering van november. Het geld is dan beschikbaar in 2023. Dit is te laat voor het onderzoek.

Het alternatief is om de financiële middelen voor het onderzoek niet beschikbaar te stellen. Dit betekent dat er onvoldoende middelen beschikbaar zijn, waardoor delen van het onderzoek niet gedaan kunnen worden. Dit heeft tot gevolg dat er incomplete scenario's voor het ontwikkelen van een energielandschap uit het onderzoek voort komen. Dit maakt het uiteindelijke besluit voor uw raad onnodig ingewikkeld.

Vervolg
Wanneer de financiële middelen voor het onderzoek beschikbaar worden gesteld, gaat het onderzoek volgens de planning uit het plan van aanpak van start. Het streven is om de onderzoeksresultaten in het tweede kwartaal van 2023 ter besluitvorming aan de raad voor te leggen. In oktober informeren we de raad tijdens een ateliersessie over de stand van zaken.

Inwonersparticipatie
In de plan van aanpak fase is er geen rol voor inwoners. In het voortraject hebben we meerdere publiekssessies georganiseerd over de denkrichting van het energielandschap. Inwoners hebben vragen kunnen stellen en er is input opgehaald voor de diverse onderzoeksthema's. In de onderzoeksfase is inwonersparticipatie een speerpunt (draagvlak, lokaal eigenaarschap).

Communicatie
Wanneer de raad instemt met het voorstel zal er op de gebruikelijke manier via de gemeentelijke kanalen gecommuniceerd worden.

Financiën
Voor de uitvoering van de onderzoeksfase worden de kosten geraamd op € 135.000,-
In het plan van aanpak staat per onderzoeksthema beschreven wat de geschatte kosten zijn.

Deze kosten kunnen voor € 25.000 gedekt worden uit middelen die eerder door het rijk beschikbaar zijn gesteld voor aanpak Energie- en Warmtetransitie en voor € 60.000 uit de middelen die het rijk in juni 2022 beschikbaar zal stellen voor dit doel.
Resteert er een tekort van € 50.000, waarvoor wordt voorgesteld om dit te dekken uit de Algemene reserve omdat er in de begroting 2022 geen financiële ruimte voor is. Mogelijk dat uit de eerste bestuursrapportage 2022 blijkt dat er meevallers zijn maar dat is niet zeker en dan zijn er weer enkele maanden verstreken voor het onderzoek gestart kan worden.

De stand van de Algemene reserve is na de 7e begrotingswijziging 2022 (is laatst vastgestelde) nog € 15.035.264 en gelet op de vastgestelde minimumgrens van € 15 miljoen onvoldoende om deze kosten te dekken.

Overigens moet de algemene reserve binnen de meerjarenplanperiode weer naar € 16,5 miljoen gebracht moet worden (uitgaande van ongewijzigde risico's). Zie memo aan de raad van 24 februari 2022.

Juridisch kader
Er is geen juridisch kader van toepassing.

Bijlagen
Bijlage 1: <Plan van aanpak onderzoek energielandschap>

Burgemeester en wethouders van Waadhoeke

, burgemeester

, secretaris

NR.: D2022-05-018881

De raad van de gemeente Waadhoeke

Gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van Waadhoeke van 31 mei 2022;

B E S L U I T

1. Vaststellen van het plan van aanpak voor het onderzoek naar het energielandschap.

2. In te stemmen met het voorstel om €50.000 beschikbaar te stellen voor de uitvoering van het onderzoek ten laste van de algemene reserve.

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 7 juli 2022,

Signed By: Waanders, M.C.M. <m.waanders@waadhoeke.nl>
15/07/2022 09:38:30 CEST , voorzitter
ID: 40ac9b62-2d93-4478-8638-cbab1d6e17e3
Auth: Scribble

Signed By: Lyklema, Tinco <t.lyklema@waadhoeke.nl>
12/07/2022 16:16:35 CEST , griffier
ID: 40ac9b62-2d93-4478-8638-cbab1d6e17e3
Auth: Scribble

Dit document is digitaal ondertekend.